

PERSMEDEDELING

30/03/2025

Ecologische metamorfose van de Vrouwvliet in Mechelen en Sint-Katelijne-Waver

De rivier de Vrouwvliet in Mechelen en Sint-Katelijne-Waver onderging in 2024 een ecologische metamorfose. Van de Maanstraat tot aan het Tivolipark, zo'n 3 km, haalde de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) waar mogelijk betonnen oeververharding weg. Het resultaat: een natuurlijkere waterloop met een hoger zuiverend vermogen en meer kans op waterleven in de toekomst.

Midden de jaren '80 werd de benedenloop van de Vrouwvliet verbreed, verdiept, ingedijkt en voorzien van betonnen oeverversteving en stalen damwanden. De natuurlijke overgang tussen land en water verdween en de oeverbeplanting, die onderkomen biedt aan het plaatselijke waterleven, kreeg geen kansen meer.

Herstel van waterleven en waterkwaliteit

Het afgelopen jaar herstelde de VMM de oevers van de Vrouwvliet. Op verschillende locaties verdween maar liefst 1.000 ton betonnen oeverbescherming en werd de oever verlaagd. De zacht hellende oever biedt nu heel wat mogelijkheden voor inheemse planten en dieren.

Om de stabiliteit te garanderen kon de betonnen oever in sommige zones niet verwijderd worden. Daar ligt nu een ondiepe zone met rietkragen in de Vrouwvliet. Houten paaltjes, in totaal zo'n 6.000 stuks, met daartussen gebogen wilgentakken en een kokosrol voorkomen dat het pas aangeplante riet wegzakt.

"Dankzij deze ingrepen kan het waterleven in en langs de Vrouwvliet zich voortaan beter ontwikkelen. De rietkragen zorgen voor een betere zuivering van het water wat een positief effect heeft op de waterkwaliteit. De ondiepe zones creëren extra structuur en meer stromingsvariatie", zegt Katrien Smet van de VMM.

Extra ruimte voor de waterloop

Het ecologische herstel van de oevers zorgde ook voor extra ruimte in de waterloop. In de herstelde zone kan de Vrouwvliet nu in totaal 15.000 m³ extra water bergen. De omgeving staat zo sterker tegen hevige regenperiodes die in de toekomst frequenter zullen voorkomen. De herinrichting is een win-win voor zowel de ecologie als de klimaatbestendigheid van de waterloop.

Vlaams minister van Omgeving en Landbouw Jo Brouns: "Het herinrichtingsproject van de Vrouwvliet is weer een kleine stap verder in de aanpassing van de stad aan de grillen van de klimaatopwarming. Het project is een klein onderdeel van een veel groter programma rond klimaatbuffering via het Natuurpark Rivierenland dat in en rond Mechelen wordt uitgerold. De uitdagingen zijn groot en de klimaatopwarming gaat snel. Het is dan ook belangrijk dat we dit op een efficiënte, integrale en gedragen manier kunnen realiseren. Geen welvarend Vlaanderen zonder een leefbaar Vlaanderen."

Ontharding parkeerzone Tivolipark

Ter hoogte van het Tivolipark in Mechelen werd een voormalige parkeerzone onthard en de oever ter hoogte van de kinderboerderij heringericht. Een houten vlonder vormt er een aangename plek om dichtbij het water te vertoeven.

Blue Deal en LIFE Wetlands4Cities: programma's tegen droogte en wateroverlast

Dit project valt onder de Blue Deal, het programma van de Vlaamse Regering in de strijd tegen waterschaarste en droogte, en het LIFE Wetlands4Cities-actieprogramma. Dat Europese initiatief focust op het herstel en de versterking van stedelijke wetlands als natuurlijke klimaatbuffers.

De Vlaamse Milieumaatschappij is een Vlaamse overheidsinstelling die zich sterk opstelt als oplossingsgerichte partner. De VMM wil een positieve impact hebben op de leefomgeving in Vlaanderen en er mee voor zorgen dat die klimaatbestendig wordt. Samen met partners en belanghebbenden streeft de VMM naar resultaten op het terrein en in het beleid. Meer info op www.vmm.be.

Dit project kwam tot stand met de steun van volgende partners:

